

ŠVEDSKA

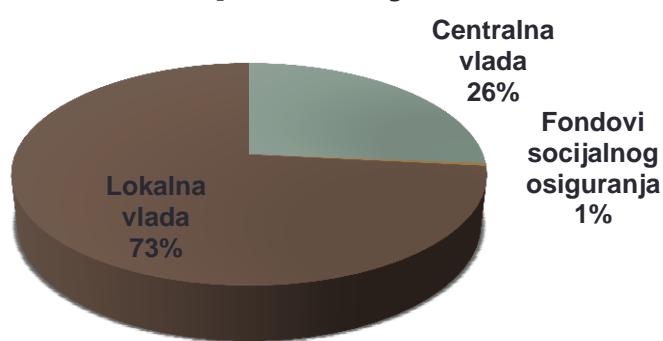
Programi u oblasti socijalne politike i javne uprave

Tirana, 27. februar 2013.

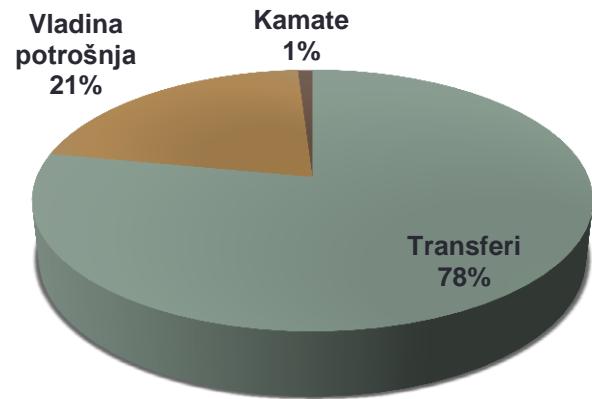
Allan Gustafsson

Karakteristike javne potrošnje u Švedskoj

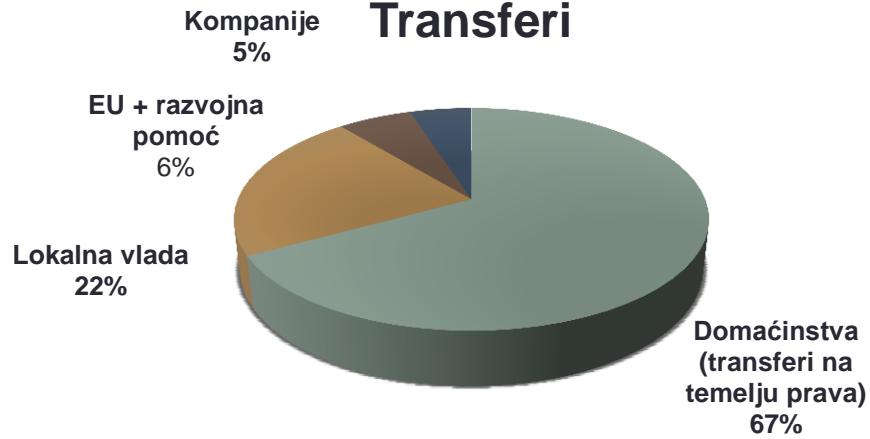
Javna potrošnja

Potrošnja na centralnom nivou

Transferi

Upravljačka struktura

Mala ministarstva
(jedinstvena struktura: kabineti sastavljeni od departmana)

Brojne nezavisne agencije (≈ 290)

Upravljanje učinkom

- Ovlašćenja uprave
- Mehanizmi odgovornosti
- Programsko budžetiranje

Ovlašćenja uprave agencija

- Opšte apropijacije
- Prenošenje sredstava
- Kreditni aranžmani
- Ovlašćenja
  - Plaćanja
  - Osoblje
  - Objekti
  - Izvorni prihodi
- Računovodstvo

Odgovornost

Odgovornost pred Parlamentom

- Izjave o računima i godišnji izveštaj - agencije
- Eksterna revizija – finansijska revizija i revizija učinka
- Konsolidovani godišnji računi države

Odgovornost pred Vladom

- Uredba (opšta) - agencije
- Posebne instrukcije (specifične po agencijama)
- Pismo o aproprijaciji
  - Mere (indikatori) ciljeva i rezultata
  - Zahtevi za *ad hoc* izveštavanje
  - Finansije
- Izjava o računima i godišnji izveštaj
- Naknadni sastanci sa odgovornim ministrom
- Ocena finansijskog upravljanja
- Sektorski nadzor i evaluacioni organi

Odgovornost

Pred javnošću

Izbor korisnika

Aproprijacije prema
rezultatima (učinku)

Parlamentarni
ombudsman

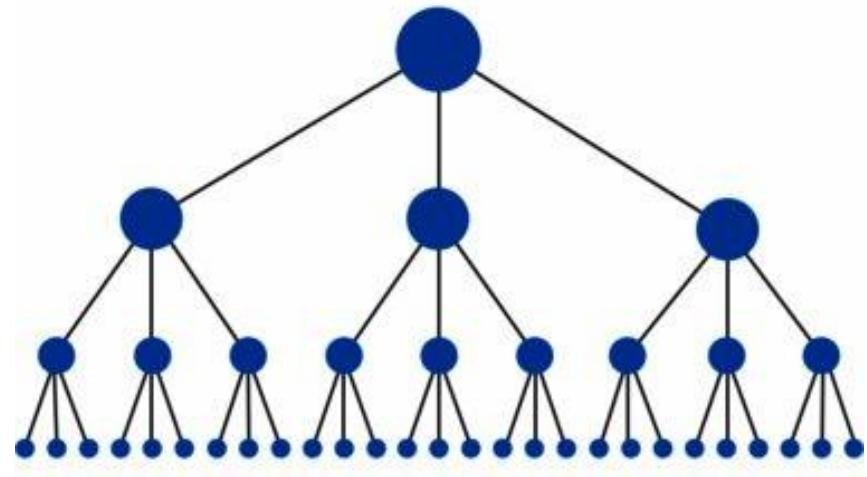
Istraživanja (ankete)
zadovoljstva

Mediji

Struktura budžeta

- Oblasti rashoda (27)
  - Oblasti politike (48)
    - Aproprijacije (471)
      - Komponente (x)

Oblasti rashoda

- 1. Državna uprava
- 2. Javne finansije i finansijsko upravljanje
- 3. Poreska uprava i carina
- 4. Pravni sistem
- 5. Međunarodna saradnja
- 6. Odbrana i upravljanje vanrednim situacijama
- 7. Podrška razvoju
- 8. Migracije
- 9. Zdravstvena i socijalna zaštita
- 10. Naknade za bolest i invalidnost
- 11. Posebne penzije za stare
- 13. Integracija i jednakost
- 14. Tržište rada i radni vek
- 15. Studentska podrška
- 16. Obrazovanje i univerzitetsko istraživanje
- 17. Kultura, mediji, verska pitanja i drugo
- 18. Planiranje, stanovanje i zaštita potrošača
- 19. Regionalni rast
- 20. Zaštita životne sredine
- 21. Energija
- 22. Komunikacije
- 23. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- 24. Privredni subjekti
- 25. Opšte subvencije lokalnoj samoupravi
- 26. Kamata na javni dug
- 27. Doprinos Evropskoj uniji

Oblasti politike

- 9. Zdravstvena i socijalna zaštita
  - 1. Zdravstvena politika
  - 2. Politika javnog zdravstva
  - 3. Politika invaliditeta
  - 4. Politika socijalnih usluga
  - 5. Politika prava deteta
  - 6. Politika protiv zavisnosti
  - 7. Politika socijalnih istraživanja

Aproprijacije

- Oblast rashoda 9: Zdravstvena i socijalna zaštita
  - 1. Institut za javno zdravstvo
  - 2. Švedski institut za kontrolu zaraznih bolesti
  - 3. Doprinos Nordijskoj školi javnog zdravstva
  - 4. Doprinos Svetskoj zdravstvenoj organizaciji
  - 5. Program za HIV/AIDS i zarazne bolesti
  - 6. Program spremnosti za imunizaciju
- Oblast politike 2. Politika javnog zdravstva

Komponente

- PA 2. Politika javnog zdravstva
  - A5. HIV/AIDS i druge zarazne bolesti
  - 1. Doprinos NGO sektoru
  - 2. Transferi lokalnoj samoupravi
  - 3. Nacionalne inicijative i koordinacija

Pismo o apropijaciji za agenciju

- Zadaci
- Izveštavanje
- Finansiranje
- Uslovi

....

Državni institut za javno zdravstvo izveštava o promenama odlučujućih faktora za zdravlje LGBT populacije, u poslednjih nekoliko godina

...

... donošenje smernica za podsticanje zdravog starenja i pokretanje pilot projekta instruktora za zdravlje starijih osoba

... analiza uslova za bližu saradnju između javnih, privatnih i neprofitnih aktera u svrhu podsticanja zdravih stilova života.

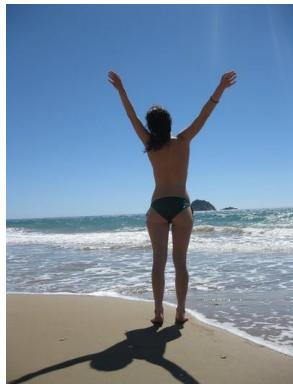
Opšti cilj i fokus – zdravstvo

- Pristupačno, efektivno i efikasno zdravstvo - prilagođeno potrebama svakog pojedinca
- Obezbediti adekvatan pristup i slobodu izbora pružaoca zdravstvenih usluga
- Obezbediti zdravstvenu zaštitu utemeljenu na dokazima
- Obezbediti uključivanje pacijenta i mogućnost ličnog opredeljenja
- Stvoriti uslove za praćenje rezultata zdravstvenih usluga
- Iskorišćavanje akumuliranog znanja i iskustva u cilju poboljšanja zdravstvene zaštite

Ciljevi – alkohol, narkotici, sredstva za doping i duvan

Alkohol	Poboljšanje zdravlja populacije smanjenjem negativnih medicinskih i socijalnih uticaja od alkohola.
Narkotici	Društvo bez narkotika
Doping	Društvo bez dopinga
Duvan	Smanjivanje pušenja: <ul style="list-style-type: none"> - Od 2014, život bez pušenja - Do 2014, prepolovljen broj mlađih ispod 18. godina koji počinju da puše ili šmrču - Do 2014, prepoloviti broj teških pušača - Niko protiv svoje volje ne sme biti izložen duvanskom dimu

Indikatori (mere)

- Procenat učenika u devetom razredu koji konzumiraju alkohol, narkotike i duvan
- Konzumacija alkohola- ukupno
- Smrtnost od posledica konzumiranja alkohola
- Izveštavanje o narkoticima i nedozvoljenim sredstvima (doping)

Nalazi revizije učinka državne podrške kontroli konzumacije alkohola

-
1. Nedovoljno dokaza o efektima državne finansijske podrške kontroli konzumacije alkohola
  2. Utisak je da lokalna podrška (nadzor) nije imala nikakav uticaj na konzumaciju alkohola kod omladine
  3. Smjernice centralnih organa nisu bile uspešne
  4. Dodjela grantovskih sredstava – nedovoljno usmerena
  5. Podrška NVO nije bila usmerena ka rezultatima i efektima
  6. Institut za javno zdravlje nije koristio raspoložive resurse za vršenje nadzora
  7. Državne provincijske agencije koriste ograničene resurse u odnosu na potrebe i zahteve
  8. Neadekvatan prenos informacija od strane policije

Oblast rashoda: Državna uprava

- 1. Šef države
- 2. Parlament i Parlamentarni ombudsman
- 3. Parlament - *Sami*
- 4. Kabinetske službe
- 5. Okružna veća
- 6. Demokratija
- 7. Nacionalne manjine
- 8. Mediji
- 9. Švedski institut za evropsku politiku i informisanje o EU

Oblast politika: Demokratija

- 1. Opšti izbori i demokratija
- 2. Kancelar pravde
- 3. Odbor za inspekciju podataka
- 4. Registar zakona
- 5. Birački odbor
- 6. Subvencije političkim partijama

Izazovi i pouke

1. Upravljanje učinkom je mnogo više od programa i indikatora:
  - a) Dubinske evaluacije / revizije
  - b) Javni nadzor (transparentnost)
  - c) Finansiranje prema učinku
  - d) Izbor korisnika
2. Pre pokretanja programa, razmislite kako ćete ih pratiti i ocenjivati!
3. Važno je ali teško razviti kulturu učenja – u administraciji i političkoj sferi

HVALA!
